

B o é r A n t a l.

Nagy-Berivói Boér Antal, a magyar képviselőháznak 1875 óta korelnöke, született 1802. január 4, Maros-Vásárhelyen, hol atyja Boér Ferenc, az erdélyi királyi táblánál azon időben számfeletti ülnök volt; anyja szentháromsági Szeredai Anna, unokahuga szentháromsági Szeredai Antal cs. k. mérnökkari táborszernagynak, a ki a josefstadti erőd építését vezette, hol Boér Antal 1852-től 1857. máj. 12-ig vason fogoly volt.

Szülői a mult század nevelési rendszere szerint szigorral nevelték, nélkülözés, önmegtartózkodás s önuralkodáshoz szoktatták a vérmes természetű elsőszülött fiút. Iskoláit, a humaniorákat a székely-

udvarhelyi kath. gymnasiumban végezve, 1816. októberben a kolozsvári kath. lyceumba ment. Ottan végezve a bölcselmi és jogi tanfolyamokat, 1821. május havában a maros-vásárhelyi kir. táblán cenzurázva, ügyvédi diplomával zsebében, szülői birtokára Küllömmegyébe, Mikefalvára telepedett s az akkori főispán gróf Haller László által

BOÉR ANTAL.

felkaroltatva, a megyei közigazgatás minden állomásain a rectificator (adókvető) állástól kezdve, fel, a dirigens főbírósgot is beleértve, helyettesítés útján keresztülmenve, a közigazgatás tudományát tapasztalati uton sajátította el.

1822. június első napjaiban Kolozsvárra, a guberniumhoz, hol 1820-ban mint tiszteletbeli irnok felesküdt volt, visszament, s ottan 1823. január 1-ső napján napi díjasnak neveztetett ki, mint ilyen szolgált 1830-ig.

Akkor Nagy-Szebenbe tétetett át a commissariatushoz mint cancellista 300 forint fizetéssel; ottan szolgált 1834. májusig, ekkor szolgálatából kilépve, az akkori nevezetes országgyűlésre a fogarasi választó kerület által országgyűlési követnek választatott.

Az akkori erdélyi országgyűlésre kinevezett királyi biztos Esterházy Ferdinánd főherceg az országgyűlést katonai karhatalommal szétugrasztotta s a szabadelvű képviselők befogatását elrendelte. Ez Boér Antalnak tudomására jutván, még azon éjjel sógorához Ciko Ferenchez Dobokamegyébe. Bádokba ment s onnan Magyarországra menekült.

Félévi bujdosás után visszament gogán-váraljai birtokába s a nyilvánosságtól visszahúzódva élt 1836. évig, mikor mint a fogarasi választókerület követe a Nagy-Szebenben tartott országgyűlésen részt vett s egyik tényező volt, főherceg Esterházy Ferdinánd erdélyi gubernatori választása megbuktatásának, minek következtében a főherceg Erdélyből végképen kivonult s Erdély kormányzását a statusok és rendek által választott kormányzó gr. Kornis János a kormányzókhoz választott tanácsosokkal vezette.

Az ügyek a törvényes utban lévén, Boér Antal a megyei közgyűléseken, a hol birtoka volt, megjelent, s a követeknek az urbéri séget illetőleg adandó egyöntetű utasítások létrehozásában fáradozott, mit azonban az 1848-ki felszabadítás tulszárnyalt. 1848. a kolozsvári s egy pár hónap mulva a pesti nemzetgyűlésen mint a fogarasi választókerület képviselője vett részt; herceg Windischgrätz Pestet elfoglalván, a képviselőházat Debrecenbe szoritotta; Boér Antal első érkezett Debrecenbe, hol az elnökséget a fiatal lelkű, öreg Palóczy László korelnök viselte.

Bem tábornoknak az Erdélyben szerzett érdemei elismeréseül szánt nagykeresztet Boér Antal elnöklete alatt kinevezett országos bizottság Szász-Sebesen tűzte mellére. Ezen cselekményt megörökítő kép a kolozsvári polgári kör társalgó termében ma is látható.

A forradalom lezajlása után a világosi fegyverletétel arra kényszerítette, hogy valahol biztos menhelyet keressen s azt Békésmegyében fel is találta, de onnan is menekülni kellett, Pestre vonult s ottan lappangott mindaddig, mig Haynau falragaszon tudatta, hogy minden önként jelentkező képviselőt és kormánybiztost szabad lábon fog hagyni. Ekkor jelentkezett Haynaunál, ki szavát megtartotta, de a jelentkezők haditörvényszék elé állítottak s 1850. július 5-én több jelentkező társával együtt kötél általi halálra ítéltetett az Ujépiletben. De Haynau megneszelvén elcsapatásának hírét, ebbeli boszujából, négyet, u. m. Kubinyit, Madarász Józsefet, Párcsetics Rákóczit és Buda Sándort kivéve, kiket részint vár.- részint sáncfogságra ítélték, a többi 28 elítélteknek megkegyelmezve, azokat szabadon bocsátotta.

1851. február 2-án elfogták. 18 évre vason töltendő várfogságra ítélték, Josefstadtba vitték, honnan 1857. május 12-én százat meghaladó fogolytársaival együtt szabadon bocsátatott, de még 1862. is rendőri felügyelet alatt állott.

1872-ben mint a gyergyó-szt.-miklósi választókerület képviselője

Ője s az akkori balközép tagja vett részt a parlamentben. 1875-ben és azon innen, mint a szabadelvűpárt rendületlen hive, minden cyclusban a fogarasi választókerület bizalmából tagja s egyszersmind korelnöke lett négy ízben a magyar képviselőháznak.

Derék veterán, ki előhaladott korához, 84 évéhez képest még igen ruganyosan érzi magát. Midőn legutóbb korelnöki tisztét befejezván, az elnöki emelvényről felállt, mintha egy második Menenius Agrippa szólalt volna meg, békéltető szellemével figyelmeztetvén a ház tagjait arra, hogy a vitákban tartsák szem előtt: «Acrier in re, suaviter in modo.»

Dr. Chorin Ferenc.

Chorin Ferenc született Aradon, 1842-ben. Jogi tanulmányait részint külföldön, részint a budapesti egyetemen folytatta, melynek jogtudora 1866-ban lett. Az ügyvédi vizsga letétele után szülővárosában telepedett le, hol őt a lakosság közbizalma környezte. Ügyvédi teendői mellett tevékeny részt vett az akkor igen élénk politikai életben; az aradi ellenzék megbízásából lapvezére lett az «Alföld» című politikai napilapnak; az aradi ügyvédi egyesület megbízásából ő szerkesztette a hazai törvénykezési reformra vonatkozó emlékiratot, melyben a gyökeres reform mellett tört lándzsát. Ugyanily értelemben működött a Szokolay István által szerkesztett «Törvénykezési csarnok» című jogi szaklapban, melynek 1870—72. évi folyamait számos irodalmi fejtegetéssel gazdagította.

Chorin a fennállott balközépnek volt hive; mint ilyen tevékeny részt vett azon választási küzdelemben, mely Aradon 1869-ben báró Simonyi Lajos és Atzél Péter között lefolyt, és mely a Deákpárt győzelmével végződött. Atzélnek főispánná történt kineveztetése folytán az aradi balközép Chorint állította fel képviselőjelöltül, ki jelentékeny szótöbbséggel képviselővé meg is választatott. A fennállott balközép tárt karokkal fogadta a fiatal képviselőt, ki oly jelentékeny várost hódított el a Deákpárttól. Beválasztotta őt az ipartörvény és a bünvádi eljárás ideiglenes szabályozása tárgyában kiküldött bizottságokba; Chorin tevékeny részt vett a képviselőház tárgyalásaiban, felszólt az igazságügyi kérdésekben, részt vett a választási törvényjavaslat feletti nagy vitákban és már akkor mint a gyökeres reform embere tűnt fel, mely meggyőzésének hive maradt a mai napig.

Az 1872-ik évben lefolyt választásoknál gr. Lónyay miniszterelnök elkeseredett küzdelmet folytatott a balközép ellen. Aradon gróf Ráday lett a Deákpárt képviselőjelöltjéül felállítva, ki a közbiztonság terén szerzett érdemeiért akkor páratlan népszerűségnek örvendett. A pártok között a végkimerülésig folytatott választási küzdelmeknek az lett eredménye, hogy gróf Ráday csekély szavazattöbbséggel győ-